

Гинтер Кунерт

КРИК ЗА ПОМОЋ

ТЈЕЛЕСНЕ СТВАРИ

У знаку Урана и Венере
крећу се голи мушкарци
као жене. Ради се
о трењу које производи врућину.
Посматрање меса блиско као кожа.
Жестоки тјеснац.
Елегично грешничко лудило.
Раније је лицемјерни Меркур
лијечио жртве њихових полних органа. Али
др Ерлих рече: Ту ништа не помаже.
Јер Танатос влада тијелима,
док се обгрљавају
пуна слутње безнадежна и тако
пост фестум.

Доцније лиферанти препарата
откривају њихову судбину
под микроскопом: ко није био на настави
биологије или је при-
том спавао, тога кажњава
фалсификат живота.

ХОРОСКОП

Ви имате нешто
да очекујете. Будите опрезни
при пропастима свијета. Не узимајте
путовања бродом према ледењацима.
Могли бисте сад успјешно
обавити ваш мали посао.
У случају да вам ноћу
гола жена трчи преко пута,
смјеста обавијестите
папу. Пазите
на промјену боје ваших ножних ноката,
као што је наредило Осигурање.
Може наступити падање доживљаја,
тако да се
рано ујутро опет пробудите.
У животињском кругу
ваших разочараних пријатеља.

КО ТОКОМ ВАЗДА УМОРНОГ ЈУТРА

новине листа, чини себе
дужним. Саучесници
путем претплате. Ослобађа ли
незнање од дуга?
Попни се на своја драга кола
и спали
палеонтолошке остатке
својих органских предака,
недужнијих но што си ти икад био.
Ти си кушао отров, тада, знаш
већ, и постао тешко болестан.
Ал како бих могао чути твој глас
без смртог погона планете?
Како је требало да сазнам
о твојој живој тјелесности
без милиона машина
драговољног сводништва?
Уосталом: да се штампом
упрљају прсти,
важило је као опомињућа слика.

СВИЈЕТ РАЗГЛЕДНИЦА

показује се идеалним. Алпе: свјеже окречене.
Криви торањ у Пизи
нама је наклоњен. Неуморни млин
на отровном потоку. Трошни старци
замкови као празници. Дом инвалида
напуштен од Grande Armée
побједоносних туриста. Али гдје
остаје карта с призором
опште несреће?
Путокази су слободни
од прљавштине, гноја, крви, слузи и
прошлости. Очишћени „амнезијом”.
Дијагноза: алцхајмер à la histoire
ипак енормно инфективан.
Осмијех дежурне горгоне
позива те да се окамениш. А
твој сусјед, змај, баца према теби
један смртно повјерљив поглед
као да је то посљедњи пут.

КРИК ЗА ПОМОЋ

Наједанпут свјетиљка
изнад кућних врата.
Ко туда управо промаче? Онај дух
који себи тијело гради?
Као прилика срне или мачке
успут ка неком усамљеном лежају?
Нека ноћна дангуба?
Неки тип у потрази
за месом и крвљу и сузама?
Биће да је моја сопствена сјенка
Немирно околу тумарала, кад сам већ
био затворио капију
као ишчитану књигу.

13. 6. 2009.

СВЈЕТСКА ИСТОРИЈА, УКРАТКО

Мајке су увече звале
дјецу у кућу. Све док
никакве више куће не бјеше, никакве дјеце,
никаких мајки, никаквог гласа и
никаких ријечи за то.
Само је свјетлост знала о ствари,
али је пустила да јој тама
свједочанство украде.

17. 8. 2010.

ПРАШЊАВЕ ВИЈЕСТИ

Већ отада је падала киша
с разним свјетлосним појавама
без значаја с неба.
Незаштићени смо се генерацијски
шуњали кроз олујна времена.
Ту и тамо губио се пртљаг
или већ неко. Ја сам нађох себе
поново у бироу за нађене ствари. Али
ником нисам недостајао.
Сваки час мртви су силазили с возова
спремни за прерађивање.
Установљени писмени знаци
открише хоризонт,
пошто иза њега истрајаваше Ultima Thule,
непрестано недостижна. Иако
су аутомобили постали бржи. Свакојаке
шарене музге украшавале су
понуђене барице, тако да
нико од нас није опажао своју
слику у огледалу. Тако се изгубило све
и свако до даљњег
у пијеску за посипање.

22. 8. 2010.

ПРИРОДНА ИСТОРИЈА

За Улриха Хорстмана

Природа казује приче
попут оних о спаљеним шумама, о
сталним ватрама на којима смо гријали руке
и бљутаву супу наше властите
историје. Она казује о људској животињи
за коров рођеној, за хумус порученој.
Казује о жеђи за узвишеним
коју само крв утоли. Казује и прохуји
као вјетар из цријева
пролазних божанстава. Казује вам
како сте се обгрлили да бисте се смјеста
прождерали. У земаљским провалијама
вреба смеће, владар
потврђивања посљедњих времена коме
нико не нареди да стане. Као свака прича,
и ова жели да се заврши
крешендом, са спектакуларним остацима,
поносним рушевинама, журним костима,
успут према гробу. Потом
се уздиже ново, које нас се у ништавилу
ништа више не тиче.

10. 10. 2010.

У ЈЕРУСАЛИМУ

Загонетни изрази лица оних
што се гурају у Цркви светог гроба:
као и сваког дана ни овај пут се
не обзнањује никакво чудо. Шапутање.
Зашто сад не зазвони неки телефон
да пренесе једну радосну вијест?
Посуштајуће освјетљење из тужних лампица.
Свако посебно хришћанство
посјеђује овдје једну нишу, одвојену границом
спрам непријатељске браће.
Вавилон вјеровања.

Сада пак морају туристи
узмицати пред другим туристима,
свршава се кратка прича о страдању,
прије но што истина почне
да боли.

29. 9. 2012.

У ГОСТИМА

Један једини пут
био сам у Јерусалиму и нећу
тамо бити ни у једној од сљедећих година.
У Меа Шеариму сусрео сам
претке, у кафтанским одијелима,
плахо журећи од једне до друге
Божје ријечи. Ниједан ме не погледа, али
ја их све видјех, бескрајни ред
из ковнице за људе.
Јеврејска историја је роман у наставцима
без краја. Ја сам присилно
на њега претплаћен, али
за наставке нисам радознао.
Пуначке жене крећу се напријед
као на точковима, дјеца
су већ сада моји прадеда и прабаба.
Испред једне књижаре посматрао сам
штампане производе
неколицине лудака, којима је писмо
једнако свето као и мени.

29. 12. 2012.

СЛЮ

недостојна старица,
свирепа мајка храни се
од малена и дјецом дјеце.
Канибалско биће
отказује послушност сваком уму.
Неуморно гута
оно што непрестано порађа,
нараштај за нараштајем.
Ништа и нико не одолијева
неној незаситљивости,
којој се једва неко усуди да
откаже, под пријетњом
анатеме ћутања.

30. 12. 2012.

ГИНТЕР КУНЕРТ (Günter Kunert), рођен 1929. у Берлину, један је од најплоднијих и најугледнијих немачких писаца. Објавио је око двеста наслова из готово свих књижевних жанрова, понајвише песничких. Живео је у Демократској Републици Немачкој до 1979, када се иселио у Савезну Републику Немачку, наставивши се у једном селу на северу земље. Исељењу су претходиле неугодности са источноне-мачким властима, посебно након што је Кунерт, са још неким писцима, потписао петицију против одузимања држављанства песнику Волфу Бирману. Кунерт је добитних бројних књижевних признања у Немачкој и другим земљама, члан неколико академија, почасни доктор универзитета у САД и Италији.

С немачког превео и белешку сачинио Стеван Тонтић